

Asia

Digitaalisia sisämarkkinoita koskeva komission strategia

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio julkaisi 6.5.2015 strategian digitaalisista sisämarkkinoista. Strategiassa on kuvattu keskeiset toimenpiteet, joita komissio pitää tarpeellisina digitaalisten sisämarkkinoiden loppuun saattamiseksi. Strategiaan liittyvät lainsäädäntö- ja muut ehdotukset annetaan erikseen vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Strategiaa käsitellään eri neuvostokokoonpanoissa touko-kesäkuussa ja Eurooppa-neuvostossa 26. – 27.6.2015.

Suomen kanta

Suomi tukee komission strategian tavoitteita. Digitaalisen talouden kasvun edellytyksiä Euroopassa tulee vahvistaa ja sisämarkkinoiden toiminnan esteitä poistaa. Strategia tarjoaa tähän hyvän pohjan. Suomi pitää hyvänä, että strategia sisältää aikataulutetun toimenpideohjelman, joka koskee monia digitaalisten sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta keskeisiä aihealueita kuten arvonlisäverotusta, tekijänoikeusala, audiovisuaalialan sääntelyä, tietoturvallisuutta ja tietosuojaa. Suomen kantoja eri aloitteisiin täsmennetään myöhemmin kunkin toimenpide-ehdotuksen antamisen yhteydessä. Tässä muistiossa on nostettu esille keskeisiä lähtökohtia Suomen linjauksiksi ja ennakkovaikuttamisen painopisteiksi.

Politiikka- ja lainsäädäntötoimien lähtökohtana tulee olla digitaalisen talouden kehittymisen edellytysten turvaaminen. Uuden sääntelyn tarvetta on harkittava huolellisesti ja ylisääntelyä tulee välttää. Siltä osin kuin sääntely todetaan välttämättömäksi, sen tulee perustua kunnollisiin vaikutusarviointeihin. Sääntelyn lähtökohtina tulee olla toimivuus digitaalisessa toimintaympäristössä, uusien liiketoimintamallien mahdollistaminen ja teknologianeutraalius.

Digitalisoituminen muuttaa laajasti yritysten toimintatapoja, mukaan lukien sisäistä tavaroiden ja palvelujen tuotannon järjestämistä. Siksi on tärkeää, että sääntely ei pakota yrityksiä järjestämään toimintojaan keinotekoisilla tavoilla vaan mahdollistaa tehokkaat ja joustavat rakenteet. Digitaalisten sisämarkkinoiden sääntelyn tulisi ensisijaisesti perustua yleisen elinkeinotoiminnan sääntelyn – kuten kilpailu- ja

kuluttajansuojasääntelyn – mukauttamiseen tavalla, joka mahdollistaa digitalisaation hyödyntämisen ja edistää sitä. Vasta toissijaisesti tulisi harkita digitaalisuuteen liittyvää erityissääntelyä. Siltä osin kuin tätä tarvitaan, tulisi ottaa huomioon alan dynaaminen luonne mahdollisimman yleisluontoisella sääntelyllä ja varmistamalla sääntelyn uudelleenarviointi.

Suomi pitää tärkeänä, että digitaalista sisämarkkinaa kehitetään laaja-alaisesti. Strategiassa ei ole käsitelty kovin laajasti digitalisaation ja digitaalisen talouden tuomia mahdollisuuksia eri sektoreilla kuten liikenne-, terveys-, tutkimus- ja innovaatiopolitiikkojen alueilla. Digitalisaatiokehityksen edellyttämät muutokset ja toisaalta sen tuomat mahdollisuudet olisi huomioitava kaikilla EU:n politiikka- ja lainsäädäntöalueilla.

1. Digitaalisten tuotteiden ja palvelujen saatavuuden parantaminen kuluttajille ja yrityksille koko Euroopassa

Yksi strategian keskeisistä uusista politiikka-avauksista on **maarajoituksiin eli ns. geoblokkaukseen** (geo-blocking) liittyvien käytäntöjen kriittinen arviointi. Tällä tarkoitetaan mm. tilanteita, joissa palvelun tai tavaran saatavuutta rajoitetaan tai sen hintaa vaihdellaan ostajan kotimaan perusteella. On perusteltua tarkastella, missä tilanteissa ja millä tavoin geoblokkaukseen on syytä puuttua. Lähtökohtaisesti ei ole kuitenkaan perusteltua velvoittaa yrityksiä luomaan jokaiseen jäsenvaltioon yltävää jakelulogistiikkaa, sopeuttamaan palveluaan kaikkien jäsenvaltioiden sopimuskäytäntöihin taikka hankkimaan EU:n laajuisia jakeluoikeuksia, mikäli tähän ei ole kaupallista intressiä.

Suomi pitää tärkeänä, että Ahvenanmaan ja pienten kieli- ja kulttuurivähemmistöjen rajat ylittävää pääsyä kulttuurisiin sisältöihin turvataan.

Tekijänoikeussääntelyn ja siihen liittyvän sähköisen kaupan sääntelyn on mahdollistettava uusien ja innovatiivisten sisältöjen, palveluiden ja tuotteiden sekä liiketoimintamallien kehittäminen ja markkinoille tuominen. Tavoitteena tulee olla EU:n kilpailukyvyyn ja sisämarkkinoiden toimivuuden parantaminen ja tekijänoikeusmarkkinoiden kokonaisvolyymien kasvu niin oikeudenhaltijoiden ja sisältöteollisuuden kuin kuluttajien hyväksi.

Suomi suhtautuu myönteisesti strategiaan sisältyvien tekijänoikeuden poikkeuksia ja rajoituksia koskevien uudistusten tavoitteisiin. Eurooppalaisissa ratkaisuissa tulisi ensisijaisesti keskittyä toimenpiteisiin, joilla on merkitystä rajat ylittävissä tilanteissa. Tässä tarkoituksessa myös mahdollisuuksia edistää rajat ylittävää lisensointia tulisi edelleen tarkastella. Myös erilaiset kansalliset maksut, kuten yksityisen kopioinnin hyvittämisiksi tarkoitetut laitemaksut, aiheuttavat sisämarkkinaongelmia. Niiden taustalla olevien tavoitteiden turvaamiseksi tulisi etsiä vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka eivät vaaranna sisämarkkinoiden toimivuutta.

Suomi tukee myös täytäntöönpanon kohdistamista taloudellisesti merkittäviin tekijänoikeuden rikkomuksiin. Piratismiin torjumiseksi tulisi myös pyrkiä löytämään ratkaisuja, jotka edistävät lisensointia ja mahdollistavat nykyistä paremmin laillisten palvelujen tarjoamisen kuluttajille.

Digitaalisten sisämarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi on tärkeää jatkaa myös **kuluttajansuojalainsäädännön** harmonisointia. Suomi kannattaa komission ehdotusten tavoitteita. Kohdistettu harmonisointi voisi mahdollistaa nykyistä

laajemman myyjän kotivaltion lainsäädännön soveltamisen. Tulevat esitykset tulisi kuitenkin kohdistaa huolellisesti niin että, niistä olisi odotettavissa kohtuullisella aikavälillä konkreettista lisäarvoa sisämarkkinoiden toimivuudelle. Suomi suhtautuu myönteisesti erityisesti strategiassa mainittuihin digitaalisia sisältöjä ja kuluttajansuojaviranomaisten yhteistyömekanismeja koskeviin hankkeisiin.

Suomi pitää tärkeänä myös **arvonlisäverojärjestelmän** toimivuuden varmistamista ja one stop shop –järjestelmän kehittämistä digitaalisten sisämarkkinoiden näkökulmasta. ALV-järjestelmän kehittämisen keskeisenä lähtökohtana tulee olla yrityksille aiheutuvan hallinnollisen taakan vähentäminen. Suomi vaikuttaa siihen, että alv-direktiivi mahdollistaisi alennetun verokannan soveltamisen myös digitaalisiin sisältöihin.

Rajat ylittävän **pakettijakelun** osalta Suomi pitää tärkeänä selvittää alan kustannusrakenteita ja keinoja kustannustason laskemiseen. Mahdollisille sääntelyuudistuksille tulisi kuitenkin olla todellinen ja välttämätön tarve eikä niiden tulisi aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa viranomaisille ja alan toimijoille. Markkinoiden vapauttamiseen tähtäävässä sääntelyssä on huomioitava yritysten yhdenvertainen kohtelu, eikä sääntely saisi johtaa tarpeettomaan sääntelyyn maissa, joissa markkinat on jo tehokkaasti vapautettu.

2. Digitaaliverkkojen ja innovatiivisten palvelujen menestymisen edellytykset ja tasavertaiset toimintaolosuhteet

Huippunopeat viestintäverkot ovat yksi digitaalitalouden moottoreista, ja toimivien sähköisen viestinnän sisämarkkinoiden edistäminen on siten kannatettava tavoite. Tietoliikenneinfrastruktuurin osalta Euroopassa tulee varmistaa huippunopeiden kansainvälisten yhteyksien toimivuus.

Välitöntä tarvetta **sähköisen viestinnän sääntelykehiksen** uudistamiselle ei ole. Raskas ja usein muuttuva sääntely ei ole Euroopan etu sen kasvun ja kilpailukyvyyn kannalta eikä siten palvele myöskään kuluttajaa. Siltä osin kuin sääntelyä kehitetään, se tulisi tehdä kuluttajan lähtökohdista, ja eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyyn parantamiseksi erityisesti oikeusvarmuuden tärkeys sekä viestintämarkkinan kansainvälisyys olisi huomioitava. Valmisteilla olevan televiestinnän sisämarkkinoita koskevan asetusehdotuksen osalta Suomi on tukenut neuvoston yksimielistä näkemystä siitä, että ehdotuksen ei tulisi käsittää radiotaajuuksia tai muuta televiestinnän infrastruktuuria koskevia sääntelyehdotuksia, vaan rajautua verkon neutraliteettia sekä verkkovierailua koskeviin ehdotuksiin. Suomen kantaa asiaan on linjattu tarkemmin valtioneuvoston kirjelmässä ja jatkokirjelmässä U 74/2013 vp.

Taajuusalueiden harmonisointi on lähtökohtaisesti positiivinen asia. Suomi kannattaa vahvasti 700 MHz:n taajuusalueen harmonisointia langattoman laajakaistan käyttöön sekä EU:ssa että kansainvälisesti. Harmonisoinnin ei tulisi kuitenkaan puuttua kansallisiin taajuuksien myöntämiskäytäntöihin liian yksityiskohtaisesti. Suomi katsoo esimerkiksi, että toimilupa- ja käyttöoikeusehdot sekä taajuusalueiden käyttöönoton tarkat aikataulut tulisi säilyttää kansallisessa päätäntävällässä jäsenmaiden erityispiirteiden huomioon ottamiseksi. Radiotaajuuksia koskevan sääntelyn tiukentamisen ja toimivallan keskittämisen sijasta EU:ssa tulisi keskittyä tehostamaan taajuuksien käyttöä olemassa olevien sääntelyinstrumenttien ja rakenteiden puitteissa.

Audiovisuaalisen median tarjonnan ja saatavuuden parantamiseksi keskeistä on olemassa olevien esteiden poistaminen ja sääntelyn päivittäminen. Perinteisen radio- ja

televisiolähetyspalvelujen ja internetin asteittainen yhdentymisen on edennyt jo vuosien ajan ja kehitys nopeutuu jatkuvasti. Suomi kannattaa audiovisuaalisia mediapalveluja sekä satelliitti- ja kaapelitelevisiotoimintaa koskevien direktiivien uudelleentarkastelua konvergoituneessa mediaympäristössä ja digitaalisten sisämarkkinoiden edistämiseksi. Suomi katsoo, että direktiiveihin sisältyvä alkuperämaaperiaate tulee säilyttää.

Suomi kannattaa audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin tarkastelemisesta siten, että samat oikeudet ja velvoitteet kohdistuisivat teknologiariippumattomasti kaikkiin toimijoihin riippumatta siitä, millä jakelutavalla (perinteinen televisio, internet, mobiili) sisältöjä tarjotaan. Suomi katsoo myös, että sisältöjen laatu sekä kielellinen ja kulttuurinen monimuotoisuus tulee turvata.

Suomi katsoo, että koska internetin televisiopalvelut ovat vielä kehittymässä, ei ole tarkoituksenmukaista rasittaa palveluja yksityiskohtaisella sääntelyllä. Internet- ja lineaarisen television sääntelyn epäsuhtaa tulisi ennemmin korjata purkamalla vanhaa televisiosääntelyä. Mahdolliset sääntelytarpeet tulisi mieluiten pyrkiä ratkaisemaan alan itse- ja yhteissääntelyn keinoin. Sisältöjen monimuotoisuutta ei voi turvata liian yksityiskohtaisen sääntelyn keinoin.

EU:n digitaalisen talouden ja digitaalisten sisämarkkinoiden strategian keskeiseksi tavoitteeksi tulisi asettaa **teollisen internetin ja luotettavien digitaalisten alustojen syntyminen Eurooppaan**. EU:n digitaaliset sisämarkkinat voivat parhaimmillaan tarjota hyvät lähtökohdat alustataloudelle, kun vältetään yksityiskohtainen sääntely ja nojaututaan vapaan liikkuvuuden periaatteisiin, avoimeen innovaatioon ja tehokkaaseen kilpailuvalvontaan. Suomi kannattaa komission strategiassa esitettyä alustataloutta koskevaa selvitystä, mutta suhtautuu kriittisesti ajatukseen alustoja koskevasta yleissääntelystä. Selvitys tulisi tehdä innovatiivisen ja globaalisti kilpailukykyisen alustatalouden edellytysten näkökulmasta ja siinä tulisi tarkastella erityisesti läpinäkyvyyttä, käyttöehtoja, kilpailuedellytyksiä, luotettavuutta ja tietoturva.

Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin tarkastelun yhteydessä teleyritysten velvoite huolehtia viestinnän luottamuksellisuuden ja yksityisyyden suojasta sekä viestintäpalvelun tietoturvasta tulisi ulottaa teknologianeutraalisti kaikkiin viestinnän välittäjiin. Komission tulisi etsiä keinoja, joilla parannettaisiin kuluttajien ja yritysten mahdollisuuksia hallita ja hyödyntää heitä itseään koskevia digitaalisia tietoja sekä julkisia tietovarantoja. Pelisääntöjä tulisi etsiä myös sille, missä määrin viestinnän luottamuksellisuutta voidaan rajoittaa toisen jäsenvaltion toimin.

Verkko- ja tietoturvadirektiivin hyväksyminen ja voimaan saattaminen on tärkeää. Samalla tulee huomioida sääntelyn kilpailukykyvaikutukset ja se, ettei hallinnollista taakkaa kohtuuttomasti lisätä. Komission tulisi selvittää ja turvata osana verkko- ja tietoturvadirektiivin mukaista yhteistyötä, että sisämarkkinoilla tarjotaan ja käytetään luotettavia ja toimintavarmoja digitaalisia hyödykkeitä ja että tietojärjestelmien käyttäjillä on saatavilla tarpeidensa mukaisia kaupallisia ja julkisia palveluita tietoturvaloukkausten ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja selvittämiseksi. Suomen kantaa asiaan on linjattu tarkemmin valtioneuvoston kirjelmässä U 13/2013 vp.

Suomi pitää tärkeänä komission ehdottamaa **tietoverkkoturvallisuutta koskevaa kumppanuutta**. Kumppanuuden suunnittelussa tulee huomioida toimialarajat ylittävä yhteistyö, jotta esimerkiksi tulevaisuuden tietoliikenneverkkojen, teollisen internetin ja kyberturvallisuuden muodostamia kokonaisratkaisuja saadaan edistettyä.

Tietosuojasääntelyn ajantasaisuus, vahvuus ja yhdenmukaisuus edistää luottamusta sähköisten palveluiden ja verkossa toimimisen turvallisuuteen. Suomi pitää tärkeänä EU:n tietosuojauudistusta koskevien neuvotteluiden loppuunsaattamista Eurooppa-neuvoston asettamassa aikataulussa. Neuvotteluissa on kiinnitettävä huomiota yrityksille ja viranomaisille aiheutuvaan hallinnolliseen taakkaan ja pyrittävä ratkaisuihin, jotka vähentävät tätä taakkaa ja pitävät sääntelyn noudattamisen kokonaiskustannukset kohtuullisina siten, että samalla turvataan korkea tietosuojan taso.

3. Digitaalitalouden kasvupotentiaalin maksimointi

EU:sta tulee kehittää maailman halutuimpien ja luotetuimpien digitaalisten hyödykkeiden tuottaja. Tämä edellyttää, että näille hyödykkeille on olemassa toimiva eurooppalainen kotimarkkina-alue. Digitaalisten hyödykkeiden tulisi olla EU:ssa yhteentoimivia ja luotettavia, jotta kynnys niiden käytölle olisi matala ja niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset sekä haitat alhaisia.

Palvelujen luotettavuutta, läpinäkyvyyttä, vertailtavuutta ja todennettavuutta tulee edistää komission ja EU:n verkko- ja tietoturvavirasto ENISAn yhteistyössä. Keskeisiä välineitä ovat alan **standardien, merkintöjen ja sertifiointien** kehittäminen.

Suomi suhtautuu myönteisesti komission esittämään standardien ja yhteentoimivuuden prioriteettien määrittämiseen digitaalisten sisämarkkinoiden kannalta keskeisillä aloilla. Suomi on yhdessä Viron kanssa ollut aloitteellinen koulutuksen digitalisoitumisen edistämistä koskevassa standardointityössä.

Pilvipalveluiden laajemman käyttöönoton sekä datan hyödyntämisen kannalta selkeät käytännöt ja toimiva lainsäädäntö, muun muassa **datan omistajuuden** sekä **tietosuojan** osalta ovat tärkeässä asemassa. Suomi suhtautuu myönteisesti komission tavoitteisiin liittyen vapaan datavirran eurooppalaiseen aloitteeseen ja eurooppalaiseen pilvipalvelualoitteeseen. Suomi pitää tärkeänä, että eri aloitteiden avulla kannustetaan datan keräämiseen ja hyödyntämiseen liittyviä ”my datan” ja yritysten välisen datan jakamisen uusia liiketoimintamalleja.

Suomi suhtautuu alustavan myönteisesti myös komission tavoitteisiin laajemmin digitaaliyhteiskuntaa palvelevista hankkeista kuten sähköisen hallinnon toimintasuunnitelmasta.

Suomi pitää tärkeänä, että digitaalisten sisämarkkinoiden toteutumista ja digitalisaatiota edistetään tarkoituksenmukaisin innovaatiokannustein. Investointitukien ja pääomarahoituksen kehittämisen lisäksi rohkeiden pilottien ja kokeilujen tekeminen edellyttää myös muita innovaatiopoliittisia tukitoimenpiteitä.

Pääasiallinen sisältö

Komissio antoi 6.5.2015 tiedonannon Euroopan digitaalisesta sisämarkkinastrategiasta (COM(2015)192 final). Tiedonannossa komissio esittää 16 lainsäädäntö- ja muuta aloitetta toteutettaviksi vuosina 2015-2016.

Strategia rakentuu kolmen pilarin varaan: 1) kuluttajien ja yritysten digitaalisten tuotteiden ja palvelujen saantia parannetaan koko Euroopassa, 2) luodaan suotuisat ja

tasapuoliset olosuhteet digitaaliverkoille ja innovatiivisille palveluille, 3) maksimoidaan digitaalitalouden kasvupotentiaali.

I pilari: Kuluttajien ja yritysten digitaalisten tuotteiden ja palvelujen saantia parannetaan koko Euroopassa

Komission ehdotukset:

1. Laaditaan säännöt rajat ylittävän sähköisen kaupankäynnin helpottamiseksi.

Yhdenmukaistetaan sopimuksia ja kuluttajansuojaa koskevat säännöt nettikaupan osalta, oli sitten kyse fyysisten tavaroiden, kuten kenkien tai huonekalujen, tai digitaalisen sisällön, kuten sähköisten kirjojen tai sovellusten, ostamisesta. Kuluttajat hyötyvät kattavammista oikeuksista ja tarjouksista ja yritykset voivat helpommin myydä muihin EU-maihin. Tämä lisää luottamusta ostamiseen ja myymiseen rajojen yli.

2. Kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä annettua asetusta tarkistetaan, jotta kuluttajasäännöt saadaan pantua täytäntöön nopeammin ja johdonmukaisemmin.

3. **Pakettien toimitusta** tehostetaan ja siitä tehdään edullisempää. Niistä yrityksistä, jotka pyrkivät verkkomyyntiin, 62 prosenttia pitää liian korkeita kuljetuskustannuksia ongelmana.

4. Poistetaan perusteettomat **maarajoitukset** (geoblokkaus), joita käytetään kaupallisista syistä, mutta jotka aiheuttavat syrjintää, kun myyjät estävät kuluttajia näiden maantieteellisen sijainnin perusteella pääsemästä verkkosivuilleen tai ohjaavat heidät paikalliseen kauppaan, jossa on eri hinnat. Maarajoitusten seurauksena esimerkiksi autonvuokrausasiakkaat yhdessä jäsenvaltiossa voivat joutua maksamaan samanlaisesta vuokrauksesta samassa kohteessa enemmän kuin verkkoasiakkaat toisessa jäsenvaltiossa.

5. Yksilöidään mahdolliset kilpailuongelmat, jotka vaikuttavat sähköisen kaupankäynnin markkinoihin Euroopassa. Komissio on sen vuoksi käynnistänyt **sähköisen kaupankäynnin kilpailunrajoituksia koskevan tutkinnan**.

6. Nykyaikaisempi ja eurooppalaisempi **tekijänoikeuslainsäädäntö**: vuoden 2015 loppuun mennessä esitetään säädösehdotuksia kansallisten tekijänoikeusjärjestelmien lähentämiseksi toisiinsa. Yhdenmukaistamisella pyritään monipuolistamaan kulttuurisisältöä ja parantamaan sen saatavuutta verkossa. Samalla avataan uusia mahdollisuuksia sisällön luojille ja alan liiketoiminnalle. Komissio haluaa erityisesti varmistaa, että kotona ostetut elokuvat, musiikki tai uutisaineisto ovat kuluttajien käytettävissä myös heidän matkustaessaan Euroopassa. Komissio aikoo myös tarkastella verkossa toimivien välittäjien asemaa tekijänoikeussuojattujen teosten suhteen. Se aikoo tehostaa kaupallisessa laajuudessa tehtyjen tekijänoikeusrikkomusten valvontaa.

7. Selvitetään, pitäisikö **satelliitti- ja kaapelidirektiivin** soveltamisalaa laajentaa yleisradioyhtiöiden verkkolähetyksiin ja miten yleisradioyhtiöiden palvelujen saatavuutta Euroopassa rajojen yli voitaisiin parantaa.

8. Kevennetään erilaisista **arvonlisäverojärjestelmistä** yrityksille aiheutuvaa hallinnollista rasitetta siten, että sähköinen rekisteröinti- ja maksujärjestelmä laajennetaan EU:n sisäiseen ja kolmansien maiden kanssa käytävään tavaroiden verkkokauppaan, EU:n kattavalla arvonlisäveron alarajalla autetaan pieniä aloittelevia

sähköisen kaupan yrityksiä, sallitaan kotivaltion harjoittama valvonta sekä poistetaan arvonlisäverovapaus EU:n ulkopuolelta tulevilta pieniltä lähetyksiltä.

II pilari: Luodaan suotuisat ja tasapuoliset olosuhteet digitaaliverkoille ja innovatiivisille palveluille

Komissio aikoo

9. ehdottaa perusteellista muutosta EU:n **televiestintäsääntöihin**. Siihen kuuluu taajuuksien koordinoinnin tehostaminen ja yhtenäiset EU:n laajuiset kriteerit taajuuksien jakamiseen kansallisella tasolla, kannustimien luominen investoimiselle nopeaan laajakaistaan, tasapuolisten toimintaedellytysten luominen markkinoille kaikille – sekä perinteisille että uusille – toimijoille sekä toimivan institutionaalisen kehyksen luominen;

10. tarkastella **audiovisuaalisen median kehystä**. Se pitää saattaa ajan tasalle keskittyen eri markkinatoimijoiden (televisioyhtiöt, audiovisuaalisten tilauspalvelujen tarjoajat jne.) rooleihin eurooppalaisten teosten markkinoinnissa. Se aikoo myös tarkastella, miten nykyisiä sääntöjä (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) voidaan mukauttaa sisällön jakelun uusiin liiketoimintamalleihin;

11. analysoida kattavasti **verkkoalustojen** (hakukoneet, sosiaalinen media, sovelluskaupat) roolia markkinoilla. Tässä yhteydessä käsitellään muun muassa kysymyksiä hakutulosten läpinäkyvyydestä ja hinnoittelukäytännöistä, kerättyjen tietojen käytöstä, alustojen ja palveluntoimittajien suhteista sekä kilpailijoille haitallisesta palvelujen markkinoinnista, sikäli kuin näitä kysymyksiä ei ole jo otettu huomioon kilpailulainsäädännössä. Samalla tarkastellaan, miten internetissä olisi parasta puuttua **laittomaan sisältöön**;

12. lujittaa luottamusta digitaalipalveluihin ja parantaa niiden turvallisuutta etenkin **henkilötietojen** käsittelyn osalta. Komissio aikoo tarkistaa **sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviä** vuoden 2015 loppuun mennessä hyväksyttävien EU:n tietosuojasääntöjen pohjalta;

13. ehdottaa **tietoverkkoturvallisuutta** koskevaa kumppanuutta teollisuudelle verkkoturvallisuuden tekniikoiden ja sovellusten alalla.

III pilari: Maksimoidaan digitaalitalouden kasvupotentiaali

Komissio aikoo

14. ehdottaa **vapaan datavirran eurooppalaista aloitetta** datan vapaan liikkuvuuden edistämiseksi unionissa. Toisinaan uusia palveluja haittaavat rajoitukset, jotka koskevat datan sijaintipaikkaa tai datan saatavuutta. Näillä rajoituksilla ei usein ole mitään tekemistä henkilötietojen suojaamisen kanssa. Uudella aloitteella on tarkoitus puuttua näihin rajoituksiin ja sitä kautta edistää innovointia. Komissio aikoo myös käynnistää **eurooppalaisen pilvipalvelualoitteen**, joka koskee pilvipalvelujen sertifiointia, pilvipalveluntoimittajien vaihtamista ja tutkimusalan pilvipalveluja;

15. määrittellä **standardien ja yhteentoimivuuden** prioriteetit digitaalisten sisämarkkinoiden kannalta kriittisillä aloilla (esimerkiksi sähköiset terveyspalvelut, liikennesuunnittelu tai älykäs mittaus energia-alalla);

16. tukea osallistavaa digitaaliyhteiskuntaa, jossa kansalaisilla on tarvittavat **taidot** internetin tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi ja työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi. Uudella **sähköisen hallinnon** toimintasuunnitelmalla kytketään Euroopan yritysrekisterit yhteen ja varmistetaan kansallisten järjestelmien kommunikointi toistensa kanssa. Sen myötä yritysten ja kansalaisten tarvitsee antaa tietonsa viranomaisille vain kerran eikä viranomaisten tarvitse kysellä niitä eri yhteyksissä uudestaan. Aloite vähentää byrokratiaa ja sen avulla on mahdollista säästää noin 5 miljardia euroa vuodessa vuodesta 2017 alkaen. Sähköisen hankintamenettelyn ja yhteentoimivien sähköisten allekirjoitusten käyttöönottoa nopeutetaan.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Strategiaa käsitellään useissa valiokunnissa. Pääasialliset valiokunnat ovat alustavan arvion mukaan sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta (IMCO) ja teollisuus- tutkimus- ja energiavaliokunta (ITRE).

Kansallinen valmistelu

Asiaa on valmisteltu VNK:n johdolla digitaalisia sisämarkkinoita käsittelevässä ministeriöiden muodostamassa verkostossa, jossa ovat olleet mukana VNK, TEM, OM, OKM, LVM, VM, STM ja UM. VNK:ssa on järjestetty asiaa koskeva informaatio- ja keskustelutilaisuus 22.5.2015. OKM on järjestänyt asiaa koskevan lausuntokierroksen erityisesti tekijänoikeus- ja kulttuuripolitiikan näkökulmasta.

Sisämarkkinajaoston kirjallinen käsittely 1.- 5.6. Viestintäajaoston kirjallinen käsittely 4. – 5.6.

EU-ministerivaliokunta 12.6.

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön tulevat arvioitaviksi strategiaan sisältyvien lainsäädäntöehdotusten antamisen yhteydessä. Ahvenanmaalla on ruotsinkielisen ohjelmatarjonnan turvaamisen osalta erityisiä tarpeita, jotka liittyvät strategian perusteettomia maarajoituksia ja tekijänoikeutta koskeviin kysymyksiin.

Taloudelliset vaikutukset

Strategialla ei vielä tässä vaiheessa ole Suomelle välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Komissio on viitannut strategiassaan arvioihin, joiden mukaan digitaalisten sisämarkkinoiden esteiden poistaminen voisi tuoda 415 miljardin euron lisäyksen EU:n bkt:hen. Strategiassa mainittujen yksityiskohtaisempien ehdotusten taloudelliset vaikutukset tulevat erikseen arvioitaviksi siinä vaiheessa, kun ehdotukset on annettu ja niitä käsitellään.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

COM (2015) 192 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

valtioneuvoston kanslia, Lauri Tenhunen, p. 0295 160340
työ- ja elinkeinoministeriö, Antti Riivari, p. 0295 063742
liikenne- ja viestintäministeriö, Mirka Meres-Wuori, p. 0295342595
oikeusministeriö, Katri Kummoinen, p. 0295150266
opetus- ja kulttuuriministeriö, Viveca Still, p. 0295 330297
valtiovarainministeriö, Risto Sakki, p. 0295 530294

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	Euroopan digitaalistrategia, kuluttajansuoja, sisämarkkinat, tekijänoikeus, viestintä LVM, OKM, OM, TEM, UM
Tiedoksi	EUE, MMM, PLM, SM, STM, TULLI, VM, VNK, VTV, YM
